



Entrevista a

Montse Castellà

“Canto allò que defenso i defenso allò que canto”

De iaies pagesos i ànima lliure, naix a Tortosa el 1976 i està posant en pràctica allò que li deia sa iaia Mercedes: “Busca una faena que t’agrada i dixeràs de treballar”. El paisatge, la justícia social i les emocions marquen la seua obra; la bondat és revolucionària, un dels seus lemes. Es dedica professionalment a la música des de 1998 i actualment té tres discos editats (els dos primers produïts per Pep Sala): “Todo es relativo” (PICAP, 2005, amb el grup Isla de Buda, fundat per ella mateixa; “L’escriptor inexistent” (L’indi music, 2006) i “GEMINIS” (Discmedi, 2011), estos dos últims ja en solitari com a cantautora i amb la poesia musicada i la defensa de la terra com a fils conductors. Actualment es troba enllestint el seu quart disc, amb noves sonoritats i col·laboracions i un aire més mediterrani, fruit de les seues vivències com a cantant de creuer.

Cantant i guitarrista en diferents formacions, orquestres i creuers, també ha pertangut als cors de cambra Flumine i Tyrichae. Estudia cant i guitarra al Conservatori de Tortosa, Monestir de Montserrat, l’Escola Eòlia+Dagoll Dagom+Tricycle i al Taller de Músics de Barcelona, amb Nina, Carme Canela o Helen Rowson. Ha col·laborat, entre d’altres, amb Paco Ibáñez, Rosa Regàs, Pau Alabajos, Marina Rossell, Carmen París, Montse Llussà, Sílvia Comes i Quico el Célio, el Noi i el Mut de Ferreries.

C: Al 2016 les dones encara esteu reivindicant coses?

M: El final d’esta lluita arribarà quan parléssim més de persones i no tant de dones. S’han fet molts passos però, mentre no estiguin tots assolits, crec que cal seguir dient-ho. En la meua trajectòria és evident que hi ha una influència i un agraïment a totes aquelles dones que ho van tenir més complicat que jo i van obrir portes. No només les dones han de defensar-se a si mateixes, sinó que els homes tenen molt a dir en esta lluita. Som fills o hereus d’aquella manera d’inculcar que hi havia a la societat antiga en què a la dona se li atorgava un paper secundari i minoritari i, segurament, hi ha algunes dones que potser això s’ho han cregut o els hi costa treure’s este estigma de damunt. És molt difícil separar la cantautora de l’activista, perquè canto allò que defenso i defenso allò que canto, i és inevitable quan veus una injustícia no ficar-t’hi en contra.

C: Amb la veu es pot saber quan una persona parla amb el cor?

M: Sí, i no només cantant. Qualsevol fa l’exercici de trucar a un amic i, depèn de la veu que fa quan despenja, li dius què li passa perquè reflexa una mica com se



Estudis d’Antena Caro, programa de ràdio: Òmnium
Entrevista a Montse Castellà



sent. Quan cantes, això s’amplifica i, si no ho sents realment, no pots arribar a transmetre-ho. O quan somrius, aquell

riure ampli i feliç, cantant somrient, això arriba a la gent.

"M'agradaria que la gent tingués llibertat de pensament i d'expressió"

C: Ets una activista reivindicativa com moltes cantadores al llarg de la trajectòria musical?

M: És indissociable ser cantautor i ser crític. Allò important d'un cantautor, més enllà de la veu, és el missatge, que ens fa ser reivindicatius. Què ets primer, reivindicativa o cantadora? Va tot junt. Ens enganyen massa sovint i, per això, estem alerta per intentar defensar el territori. Crec que qui defensa un territori, defensa tot el país. Ens ha passat amb el riu i també ens passarà amb els trens.

C: Els mitjans de comunicació utilitzen bastant la frase: "això és políticament incorrecte". Són correctes els polítics?

M: Això que tots els polítics són iguals no m'ho crec ni m'ho vull creure, perquè és cert que, més enllà de les sigles, hi ha persones. N'hi ha que fan mal a la política i n'hi ha d'altres que la dignifiquen, especialment en l'àmbit local, que és on més treball hi sol haver. Caldria diferenciar entre una política digna i una altra manera de fer política, que no s'hauria de dir així, sinó que és un engany directament. Si no ens aferrem una mica a que hi hagi gent vàlida per intentar canviar les coses, ja em direu com ho fem. Reconeixem que hi ha errades i enganys, que hem de lluitar-hi en contra, però intentem donar una oportunitat a aquella gent que veus que és honesta i ho vol fer bé.

C: Creus que, a vegades, els activistes esteu fent la feina d'altres persones?

M: La Plataforma Trens Dignes va ser convidada al Parlament de Catalunya per explicar la nostra situació a la Comissió de Territori i Sostenibilitat i vam destacar dos grans temes. Primer vam dir: "Bon dia, senyores diputades i diputats. Som la Plataforma Trens Dignes i hem hagut de venir en cotxe perquè no teníem un tren que ens portés a hora". I el següent va ser: "Ja ens perdonaran, però tenim la sensació que els estem fent la feina que els tocava fer a vostès". Tant de bo un dia poguéssim jubilar les camisetes que tenim de plataformes mil i voldria dir que, en relació a aquelles causes, a més d'estar més o menys guanyades, qui ha de fer la feina, l'està fent. La Plataforma Trens Dignes ja estem convertint la "T" de "Trens" a "T" de "Transports" dignes, perquè a ningú se li escapa que la gran sinistralitat de la N-340 va bastant lligada al tema ferroviari. Si tinguéssim un servei públic de trens dignes, la gent potser no hauria d'agafar tant el cotxe. Per això, el que demanem el territori és la gratuïtat de



"És indissociable ser cantautor i ser crític"

"Qui defensa un territori, defensa tot el país"

l'AP-7 mentre no es decideixi el què fem a l'A-7, i no pot ser que la solució a la N-340 sigui posar rotondes, perquè això és un pedaç. Aquí sí que hi ha d'haver responsables polítics, que són els que prenen les decisions.

C: T'emociones quan cantes?

M: Hi ha cançons que, quan les cantes, has de permetre't emocionar perquè des de l'emoció transmits a la gent. Si no, no arribes a comunicar el que realment vols. Però, a la vegada, tenint aquell punt de control d'estar tensionada perquè l'emoció no et sobrepassi. Si t'emociones més del compte, no podries acabar-la. Però sí que hi ha cançons, no només pel seu contingut sinó pel moment en què les estàs cantant i el context del concert, que t'acaben emocionant. És molt bonic estar cantant i que se't posi la pell de gallina.

C: T'hem vist cantar en orquestres, cançons de les Terres de l'Ebre, de Geminis i d'autors ebrencs i, fins i tot, estàndards.

M: Sí. Estic molt agraïda d'haver sigut cantant d'orquestra de ball i festa major, i l'últim any he sigut cantant de creuer, on fas moltes versions i cantes clàssics i estàndards. Cantar en orquestres o en un vaixell te dona un ventall molt ampli perquè fas un repertori molt divers, eclèctic, la veu creix i tu també, i tots estos colors i aprenentatges s'acaben filtrant a la teua veu.

C: Els cantautors que adapteu lletres d'escriptors com Gerard Vergés o Jesús Masip, a les Terres de l'Ebre teniu una font inesgotable, no?

M: A mi m'agrada molt anar del local a l'universal. És cert que me centro molt, perquè sóc d'aquí, en aquells poetes i escriptors del territori, no només per ser ebrencs, sinó perquè són bons. També musico obres de Juan Ramon Jiménez, Neruda, Lorca i Miquel Martí i Pol. No només és un homenatge a la seva obra, sinó que també és un agraïment al que ens han llegat i una reivindicació de la seua persona més enllà de les fronteres de l'Ebre.

C: Quines són les darreres actuacions que has fet i quins projectes tens previstos?

M: Amb motiu de la commemoració del 40è aniversari de la mort del dictador Franco, Òmnium i una trentena més d'entitats i institucions van organitzar un acte a Barcelona, davant la presó Model, com a lloc simbòlic dels represaliats. Es va reclamar justícia pels crims del franquisme i quatre cantautors actuals joves vam versionar una cançó de la tradicional cançó d'autor, que en el seu moment havia servit per lluitar contra el franquisme. Es va cantar una de Raimon, de Joan Isaac i a mi em va tocar "Què volen aquesta gent?", de Maria del Mar Bonet. He fet un concert contra la violència de gènere contra les dones a Deltebre i estic fent un petit espectacle de música en francès per a les Escoles Oficials d'Idiomes, així l'alumne aprèn la llengua no només a través dels llibres sinó també de la música. Els explico el que era la "Chanson" i els canto des de Brel fins a Piaf i Zaz. També m'estic centrant en preparar el quart disc, que aquest any veurà la llum.

C: Què li demanaries a la gent?

M: M'agradaria que la gent fos lliure; que tingués llibertat de pensament i d'expressió; que qui tingui una idea, un somni, una proposta o un projecte el tiri endavant, perquè sempre estàs a temps de recular. Que defensés el territori, perquè som hereus d'un futur encara per construir, i que cadascú des del seu àmbit treballi i lluiti per no defallir, independentment de quina sigui la ideologia de cadascú, perquè hi ha objectius comuns que estan per damunt de tot.